

## लोक सेवा आयोग

नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, राजपत्राकित द्वितीय श्रेणी, उपसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

### द्वितीय पत्रः सेवा सम्बन्धी

#### १. राष्ट्रिय नीति

- १.१ राष्ट्रिय नीतिहरुको तर्जुमा, विश्लेषण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.२ नेपालका प्रमुख राष्ट्रिय नीतिको कार्यान्वयन अवस्था
- १.३ तथ्यमा आधारित नीति (Evidence based policy) तर्जुमा र कार्यान्वयन
- १.४ तीनतहको सरकार वीच राष्ट्रिय नीति, विषय क्षेत्रगत नीतिहरु वीचको समन्वय र अन्तरसम्बन्ध

#### २. योजना तथा विकास व्यवस्थापन

- २.१. योजनावद्वा विकास प्रयास, उपलब्धी (प्राप्ति) र चुनौती
- २.२. संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय विकास योजना (आवधिक, मध्यकालिन वार्षिक योजना तथा मध्यमकालिन खर्चको संरचना)
- २.३. नितिजामूलक योजना प्रणाली
- २.४. विकासमा सरकारी (Public), निजी, सहकारी क्षेत्र र गैंड सरकारी क्षेत्र (Non-state Sector) को भूमिका र उपयोगिता
- २.५. विकास आयोजनाको अवधारणा, तर्जुमा (Formulation), कार्यान्वयन (Implementation), अनुगमन (Monitoring), तथा मूल्यांकन (Evaluation) र नेपालमा आयोजनाको व्यवस्थापन, अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रणाली
- २.६. विकास व्यवस्थापनमा अन्तरतह समन्वय
- २.७. दिगो विकासका लक्ष्यहरु : वर्तमान अवस्था र नेपालको प्रयास
- २.८. गरिवी निवारण

#### ३. नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा संगठन विकास र मानव संशाधन

- ३.१. संगठनात्मक ढाँचा (Organisational Design)
- ३.२ व्यवस्थापकिय औजारहरु (Management Tools)
  - ३.२.१ संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति (O&M system)
  - ३.२.२ कार्य विश्लेषण (Job Analysis): कार्य विवरण (Job Description), कार्य विशिष्ट विवरण (Job Specification) र कार्य मूल्यांकन (Job Evaluation)
  - ३.२.३ कार्य पुष्टिकरण/संवृद्धिकरण (Job Enrichment), कार्यविस्तृतीकरण (Job Enlargement)
- ३.३ कार्य सम्पादन मानक (Performance Management) र कर्मचारी मूल्यांकन प्रणाली
- ३.४ मानव संसाधन व्यवस्थापन (Human Resource Management) का उपलब्धी र चुनौती
- ३.५ सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्व विकास (Leadership Development), नेतृत्व परीक्षण (Leader Assessment) र उत्तराधिकरी योजना (Succession Planning)
- ३.६ व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit)
- ३.७ संस्थागत तथा व्यवासयिक रणनीतिक योजना (Strategic Planning)
- ३.८ कर्मचारीतन्त्रको संस्कृति र संस्कृति परिवर्तनका रणनीति, उपागम र औजार

#### ४. आर्थिक मामिला

- ४.१ नेपालको आर्थिक उदारिकरण, निजीकरण: प्रयास, उपलब्धी र चुनौती
- ४.२ विश्व आर्थिक व्यवस्था, उदारीकरण र विश्वव्यापीकरण
- ४.३ भूपरिवेष्ठित र अतिकम विकसित मुलुकको अधिकार
- ४.४ नेपाल सरकारको बजेट तर्जुमा, नियन्त्रण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन प्रक्रिया

## लोक सेवा आयोग

नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, राजपत्राकित द्वितीय श्रेणी, उपसचिव वा सो सरह पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

- ४.५ लैङ्गिक मैत्री, सामाजिक समावेशीकरण मैत्री, जलवायू परिवर्तन मैत्री, दिगो विकास मैत्री बजेटको अवधारणा र कार्यान्वयन
- ४.६ संघ, प्रदेश र स्थानीयतहको बजेट तर्जुमा, नियन्त्रण प्रणाली र अन्तरसम्बन्ध
- ४.७ बजेट प्रणाली र वित्तीय उत्तरदायित्व
- ४.८ नेपालको आर्थिक विकासमा वैदेशिक सहायता र विकास सहयोग नीति (Development Co-operation Policy)
- ४.९ नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार (Balance of Trade) र भुक्तानी सन्तुलन: वर्तमान अवस्था, प्रवृत्ति (Trends) र चुनौती र संभावना
- ४.१० आर्थिक अनियमितता र भ्रष्टाचार निवारण, सम्पत्ति शुद्धिकरण अपराध निवारण (Anti-Money Laundering) र अपराधिक कार्यमा वित्तीय लगानी नियन्त्रण

## ५. सार्वजनिक सेवा र शासकीय मामिला

- ५.१ सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सरकार, निजी क्षेत्र, समुदाय र नागरिक संस्थाको भूमिका
- ५.२ जनतामा प्रवाह गरिने सेवाहरु, सेवाको व्यवस्थापन, अवधारणात्मक पक्षहरु, स्थानीय स्तरमा जनतालाई सेवा गर्ने माध्यमहरु
- ५.३ संघीय निजामती सेवा तथा अन्य संघीय सरकारी सेवा
- ५.४ प्रदेश निजामती सेवा तथा अन्यप्रदेश सरकारी सेवा
- ५.५ स्थानीय सेवा
- ५.६ संघ, प्रदेश र स्थानीयतहमा सरकारी सेवा संचालन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था र क्षेत्राधिकार
- ५.७ राष्ट्रिय सुरक्षाव्यवस्थापन र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरु
- ५.८ प्रकोप व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति र विभिन्न निकायको भूमिका
- ५.९ नेपालमा सूचना प्रविधि विकासका सवालहरु (Issues)
- ५.१० सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापनका सवालहरु (Issues)
- ५.११ विविधता व्यवस्थापन (Diversity Management) र नेपालमा विविधता व्यवस्थापन नीति, रणनीति
- ५.१२ आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणका आयामहरु